

ΘΕΑΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δραματική σχολή «Τέχνης».

Ἐν τῷ Δημοτικῷ θεάτρῳ ἐδόθη ἐνώπιον ἐκλεκτοῦ ἀγροατηρίου ἢ φιλολογικῆ παράστασις τῆς Δραματικῆς σχολῆς τοῦ Συλλόγου ἢ «Τέχνη», ἣτις καίτοι ἀπὸ ἐνὸς μόλις ἔτους λειτουργοῦσα, ἔδωσε λίαν ἱκανοποιητικούς καρπούς.

Ἐδιδάχθη τὸ μονόπρακτον δράμα τοῦ Λοπέξ «Ξαναγεύεται ἡ ζοὴ» κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Καιροφύλα, λεπτότατον ἔργον, τὸ ὁποῖον διηρμήνευσαν μετὰ πολλῆς φυσικότητος καὶ ἀβρότητος ἢ δεσποινίς Ἀλίκη Παπαζοῆστου, μαθήτρια τῆς δραμ. σχολῆς τῆς «Τέχνης» πρὶν ἢ προσέλθῃ εἰς τὸν θίασον τῆς δεσπ. Κοτοπούλη, ὁ κ. Ι. Μηλιάδης ὡς ἰατρός, ὁ κ. Καρζῆς καὶ ἡ δεσπ. Λιλή Ἀρμιάο, ἢ ἐπιδείξασα ἰδίαν ἱκανότητα εἰς τοὺς πρσεβυτικὸς ρόλους ὑπερσεσίας. Δεύτερον ἔργον—τὸ κλαῦ τῆς ἐσπερίδος—ἐδόθη τὸ μονόπρακτον δράμα τοῦ Ζακόζα «Τὰ δικαιώματα τῆς ψυχῆς», ἔργον πολὺ δυνατὸν καὶ ψυχολογικόν, κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Α. Ροντήρη.

Εἰς τὸ ἔξοχον αὐτὸ ἔργον ἡ πρωταγωνίστρια δεσποινίς Τζούλια Κωνσταντινίδου ἔπαιξε μετὰ δύναμιν καὶ αἴσθημα καὶ τέχνην, πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα ἐμφύτως κατέχει, τὰ ἐτελειοποίησεν ἤδη, καὶ τὰ ὁποῖα κατέπληξαν. Οἰαδήποτε πρωταγωνιστριά δὲν θὰ εἶχε τίποτε νὰ προσθέσῃ εἰς τὸ παίξιμό της, ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον παρουσίασεν ἡ δ. Κωνσταντινίδου. Ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἔργου ἀπλή, ἀλλ' ἐνδιαφέρουσα. Εἰς σύζυγος ἀνακαλύπτει ἐνόχους ἐπιστολάς τῆς συζύγου, ἣτις ὁμολογεῖ ὅτι ἡγάπα ἄλλον, ὅστις χάριν αὐτῆς ἠτύοκτόνησεν, ἀλλὰ χωρὶς ἐν τούτοις αὐτὴ νὰ προδώσῃ τὴν συζυγικὴν πίστιν. Ὁ σύζυγος τὴν ἐκδιώκει τῆς οἰκίας καὶ ἐκεῖνη φεύγει εὐχαρίστως, καὶ μετανοεῖ μὲν ὁ σύζυγος, ἀλλ' ἐκεῖνη μένει ἀμετάπειστος καὶ ἐξαφανίζεται. Τὸ πρόσωπον τοῦ

συζύγου ὑπεδόθη μετὰ δύναμιν ἀλλὰ καὶ ἀβρότητα, μετὰ ἐμφρασιν καὶ ἔξαφσιν ὁ κ. Στ. Χιλιαδάκης, ὅστις δι' ὅλου τοῦ ἔργου ὑπῆρξεν ἁρμονικὸς καὶ τελείως κάτοχος τοῦ μέρους του. Φυσικώτατος ἐν τῇ ψυχραϊμία του ὁ κ. Γ. Καρζῆς ὅστις μίτην προσεπάθει νὰ χρησιμοποιεῖ ὡς ἀπομονωτὴ τῆς ἐπαλειουμένης θυέλλης.

Τρίτον ἔργον ἐδόθη τὸ χαριέστατον κωμικὸν παίγνιον τοῦ Ρώσσου διηγηματογράφου Τσέχοφ ἢ «Ἄρκοῦδα», κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ Ρωσικοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Κοκκόλη. Ὁ κ. Σ. Σπυρίδης, καίτοι αἰφνιδίως ἐκλήθη νὰ παίξῃ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν ἀπελθόντος μαθητοῦ τῆς σχολῆς κ. Βαλζωπῆ, εἶχε μίαν ζηλευτὴν ἐπιτυχίαν, ὡς ἀπότητος ἀξιωματικός. Ἐπαιξε μετὰ πολὺ μῆτρον καὶ θάρρους ἀξιοσημειωτῶν. Χαριτωμένη ἢ δεσποινίς Λόλα Μαύρου ὡς χήρα, παρὰ τὸ νεαρότατον τῆς ἡλικίας της, μετὰ μίαν ἀφέλειαν θελκτικὴν ἐλκύσασα τὴν συμπάθειαν.

Τὸ ἀγροατήριον ἐπανελημμένως καὶ ζωηρότατα ἐχειροκρότησε τὰς νεαρὰς ἑρασιτέχνιδας καὶ ἑρασιτέχνας οἱ ὁποῖοι, διὰ πρότην φορῶν, ἐξαιρέσει τῆς δ. Παπαζοῆστου, ἀνῆλθον ἐπὶ τοῦ σανιδώματος τῆς σκηνῆς, μετὰ τόσα ἐφόδια ἐπιτυχίας. Διὰ τὴν δ. Κωνσταντινίδου, θὰ ἐτόλμα τις νὰ εὐχηθῆ ὅπως τοιαύτη καλλιτεχνικὴ φύσις μὴ μείνῃ ἀνεκμετάλλευτος. Θὰ ἀπέβαινε, ἐν Ἐδρῶπῃ τελειοποιημένη, ἢ χρηστοτέρα ἐλπίς ἀναβιώσεως τοῦ νεοελληνικοῦ θεάτρου.

Τοὺς μαθητὰς τῆς σχολῆς ἐδίδαξε μετὰ παραδειγματικὸν ζήλον ὁ παρεπιδημῶν ἐν Ἀθήναις Ἕλληνας ἀλλ' ἐν Παρισίοις διαμένον καλλιτέχνης κ. Ἀχιλλεὺς Μαδρᾶ πτυχιούχος τοῦ Παρισικοῦ Ὁδείου, μαθητῆς τοῦ Σιλβᾶιν καὶ τοῦ Πῶλ Μονέ, ἐργασθεὶς εἰς τὰ θεάτρα Σάρρας Μπερνάρ καὶ Ἀντουάν.

Ἡ παράστασις τῆς Δραματικῆς σχολῆς τῆς «Τέ-

Δραματικὴ Σχολὴ «Τέχνης»

χνης» είχε μεγάλην επιτυχίαν, ἀποδεικνύει δι' αὐτὴν φυτώριον ὄντως καλλιτεχνικόν. Ἐνισχυομένη ἢ σχολῇ ὕλιως, θὰ καταστῇ χρήσιμος διὰ τὸ Ἑλλ. θέατρον, διὰ τῶν μυστῶν δ' αὐτῆς θὰ κατορθωθῇ ὥστε εὐσυνειδήτως νὰ διδάσκωνται—εἶνε ἢ κυριολεκτικῶς—ἔργα καθαρῶς φιλολογικά, μετὰ ὅποια δυσσταχῶς δὲν μᾶς ἔχουν συνειδηθῇ οἱ τακτικοὶ θιάσοι παρασυρόμενοι ἀπὸ τὴν νηπιώδη καλαισθησίαν τοῦ πολλοῦ κοινοῦ.

Θέατρον «Ὀλύμπια».

Ἡ Βιεννέζικη ὀπερέττα, τὴν ὁποίαν μᾶς ἔφερεν ὁ κ. Α. Κονταράτος δὲν ἦτο βεβαίαν ἀπὸ τὰς πρώτας, καὶ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ καταλογισθῇ εἰς βλάβος τοῦ συμπαθοῦς ἱμπρεσσαρίου, ἀλλὰ τοῦ κοινοῦ, τὸ ὁποῖον «ἰδεολογικῶς» ἐνισχύει τοὺς καλοὺς θιάσους. Ἐν τούτοις εἰς Γζουτμαν, ὁ θαυμάσιος κωμικὸς, καὶ μὴ Χένκελ, ἡ ἀμίμητος σουμπρέττα, ἦσαν ἀρκετοὶ νὰ ἐλκόσων μετῶν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ «φιλομουσοῦ» κοινοῦ.

Ὁ θιάσος, ἐκτὸς γνωστῶν κωμειδουλίων, ἔδωσε διὰ πρώτην φορὰν παρ' ἡμῶν τὴν νέαν ὀπερέτταν τοῦ Λεὸ Ἀσερ «Ἡ Α.Υ. χορεύει βάλς». Δὲν δύναται βεβαίως ἡ μουσικὴ ταύτης νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν ἄλλην Βιεννέζικην, τοῦ Λέχαρ ἢ τοῦ Στρούους, ἔχει ὅμως δύο τρία μέρη ὅχι εὐκαταρρόνητα. Ἐπαίξαν μετὰ χάριν πολλὴν ὁ κ. Γζουτμαν, ἢ δ. Χόπε καὶ ἡ κ. Μπιζάκο. Ἄλλ' ὁ θρίαμβος τοῦ θιάσου ὑπῆρξεν ἢ «Εὐα», συγκρότητα ἐπαναληφθεῖσα εἰς ἣν θαυματουργεῖ ἢ ἀειζήνητος, ἢ θελκτικὴ, ἢ πτερωτὴ κ. Χένκελ, μετὰ τὰς κινήσεις της, μετὰ τὰ διαβολικὰ σκέρτσα της, μετὰ τὸ ἐλυστικὸν γέλοιον της, μετὰ τὰς τορνευτὰς κινήμας της, μετὰ τὴν Βιεννέζικην τρέλλαν της.

—Ἡ ὀπερέττα Λαγκαδᾶ ἀφοῦ ἔδωσε παραστάσεις εἰς Κέρκυραν καὶ τινὰς ἐν Πειραιεῖ, ἦλθε καὶ πάλιν εἰς Ἀθήνας, διαδεχθεῖσα τὴν Βιεννέζικην ὀπερέτταν εἰς τὰ «Ὀλύμπια». Ἐδωσε ὁ θιάσος μεταξὺ ἄλλων τὴν «Βλαχοποῦλαν» ὀπερέτταν τοῦ κ. Μαστραζίνου, ἐνεφανίσθη δὲ διὰ πρώτην φορὰν μεταπηδήσασα ἀπὸ τὸ δρᾶμα εἰς τὴν ὀπερέτταν ἢ τέως δεσποινίς Ὀρμυαν καὶ ἦδη κυρία Ἀφεντάκη. Τοῦ θιάσου μετέχει καὶ ἡ ἀρίστη μεσόφωνος κ. Βρησηῖς Χατζηχρήστου.

Θέατρον Συντάγματος

Τὸ «Πανόραμα τοῦ 1913». Εἶνε ἡ εὐθυμοτέρα ἀναπαράστασις τῆς συγχρόνου πολεμικῆς κινήσεως. Ὁ κ. Μοραϊτίνης μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς «Τριπλ-σαχλιάνς» τῶν «Παναθηναίων», ἀνεδείχθη ὁ σκηνοποιός, ὁ ἀπυναγώνιστος προμηθευτὴς τοῦ σκοπτικοῦ, τοῦ ἀβιάστου γέλοτος.

Τὸ «Πανόραμα» ἔχει διάλογον ἀνθήρον καὶ πρωτότυπον, ἐν ᾧ σπινθηροβολεῖ τὸ πνεῦμα, καὶ αὐτὸ ὀφείλεται εἰς τὸν συγγραφέα—ἔχει χαρακτηρισμένους τύπους—καὶ αὐτὸ ὀφείλεται εἰς τὸν κ. Πλέσσα, δὲν ἔχει μόνον πολυτέλειαν ἱματισμοῦ καὶ τέχνην σκηνογραφικὴν καὶ αὐτὸ ὀφείλεται εἰς τὸν... ταμίαν τοῦ θιάσου.

Ἡ ἐπιτάξις τῶν Ἰταλίδων χοριστῶν, αἱ Μ. Δυνάμεις τῆς Τριπλῆς συμμαχίας μεθυσμένες καὶ τῆς Τριπλῆς συνεννοήσεως καλόγηρες, ἢ Ἀρμάδα, ὁ Κουραμπιές, ὁ Χιώτης, ἢ Βαλκανικὴ συμμαχία, καὶ κατ' ἐξοχίαν οἱ Ἀλβανοὶ σοφοί, ἦσαν καυστικώτατοι σάτυροι, σφοδρῆσαι συνεχεῖς γέλοτος. Ἡ μουσικὴ καίτοι πολὺ κοινὴ, καταλλήλως προσηρμοσθῆ καθιστώσα κωμικώτερα τὰ μέρη.

Ὁ Πλέσσας εἰς τὴν ἀμίμητον σκηνὴν τοῦ κουραμπιέ, μίς ἀρσενικῆς κούκλας ἐξερχομένης ἀπὸ τὴν μπομπονιέραν τοῦ Δοφέε, καὶ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Χιώτη φαρῶν, τὸν ὁποῖον πανομοιότυπος ἐνε-

σάρκωσε, ὑπῆρξεν ἔξοχος. Πολὺ καλὴ ἡ ἐμφάνισις ὡς χοροφύλακος τοῦ ἑτέρου Πλέσσα, συμπαθῶς δ' ἐχαιρετίσθη μετὰ μαζράν ἀπουσίαν ἢ ἐμφάνισις καὶ πάλιν τῆς κ. Παυλίνης Ρινάλδη, ὑποδυθείσης τὸ «Χαμηδιέ». Ἡ δ. Βορδὸνη παρουσίασεν ἕνα χαριτωμένον καὶ ὁμοιολήθη τύπον μορτάκι ἀμειλίχτος σατυροῦ τὴν Ἰταλίαν. Αἱ δεσποινίδες Πλέσσα προσοδεῖουν σημαντικῶς. Ἡ Ἀθ. Πλέσσα ἢ ὑποδυθεῖσα τὴν γυναῖκα τοῦ ἐθνοφρουροῦ ἢ ὅποια θέλει νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν ἄνδρα της εἰς τὸν πόλεμον κωμικωτάτη ὡς τύπος, ὑπενθυμίζουσα τὴν κ. Φύρστ, καὶ χαριστάτη ὡς Ἀρμάδα. Ἡ κ. Ροζάν ἐφέτος δὲν ἔχει πολλὰ μέρη. Διαιτῆ; Ἡρξέσθη νὰ ἐμφανισθῇ ὡς Πιερρότος οἱ δύο ἄλλοι ρόλοι της ἀσίημαντοι.

Συνολικῶς τὸ ἔργον ὑπερτερεῖ εἰς ἐπιμέλειαν καὶ συνεκτικότητά. Μία ἀταξία—ἢ συνήθης τοῦ κ. Μοραϊτίνου—κρατεῖ, ἐπιταθείσα ἐφέτος ἔνεκα τῆς σπουδῆς τοῦ ὅπως προηγήθη τῶν «Παναθηναίων». Ἐν τούτοις τὸ πνεῦμα δὲν κρύβεται, καὶ ὁ κόσμος γελᾷ σχεδὸν διαρκῶς.

Θέατρον Κυβέλης

Ὁ θιάσος τῆς κ. Κυβέλης ἀξιεπαίνως εἰσήγαγε καὶ φιλολογικὰς παραστάσεις ἐκτάκτως διδομένας, πρωταγωνιστοῦντος τοῦ κ. Οἰκονόμου. Ὁ «Πατὲρ ας» τοῦ Σουηδοῦ συγγραφέως Στρίνμπεργ, ἔργον τοῦ Ἰρηνικοῦ κύκλου, μετὰ διάλογον φιλοσοφικόν, ἐμποιεῖ τὴν ἐντύπωσιν τῶν μεγάλων παθῶν. Ὑπόθεσις; Εἰς γηραῖς Ἰλαρχος ἀποφασίζει νὰ στείλῃ τὴν κόρην του εἰς τὴν πρωτεύουσαν διὰ νὰ σπουδάσῃ. Ἡ σύζυγος μὴ θέλουσα νὰ χωρισθῇ τοῦ τέκνου της ἀρνεῖται. Αὐτὸς ἐπιμένει καὶ τότε αὐτὴ καταφεύγει εἰς τρομερὸν σχέδιον. Κάνει τὸν ἄνδρα της νὰ πιστεύῃ ὅτι δὲν εἶνε ἰδικὸν του τὸ παιδί καὶ συνεπῶς δὲν ἔχει ἐπ' αὐτὸ δικαιώματα. Καὶ ὁ σύζυγος παραφρονεῖ.

Τὸ ἔργον διαπνέει πολὺς μισογονισμὸς. Κυριαρχεῖ ἡ φρενοπάθεια, ἢς ὑπερβολὴς ἐρμηνεύς ἀπεδειχθῆ ὁ κ. Θ. Οἰκονόμου. Καίτοι στερομένους ἀξίων ἠθοποιῶν, μόνος ἀγωνιζόμενος, ἀνῆλθε εἰς τὴν περιωπὴν ἀληθινοῦ καλλιτέχνου· τὸ δὲ ἔργον καίτοι δὲν εἶνε κατάλληλον διὰ τοὺς Μεσημβρινοὺς λαοὺς, ἤρρεσεν ἐν τούτοις χάρις εἰς τὴν ὑπόκρισιν του.

Ἡ γυνὴ ἡ γυναῖκα.—Δρᾶμα τοῦ Μπαταῖγ. Ἡ ὑπόθεσις του περιστρέφεται εἰς τοὺς καλλιτεχνικοὺς κύκλους. Εἰς νεαρὸς ζωγράφος ἀγαπᾷ μίαν γυναῖκα, παρ' ἣς ἀνταγαπᾶται, τὴν εἶχε μοντέλο καὶ τὸ ἔργον του εἰς τὸ ὁποῖον ἐπόζαρε λαμβάνει τὸ α' βραβεῖον εἰς τὸν διαγωνισμὸν. Ὁ ζωγράφος νημφεῖται τὴν ἐρωμένην του καὶ γίνεται ὀνομαστός ὡς καλλιτέχνης. Ἐλκύει ἐν τούτοις τὴν συμπάθειαν μιᾶς πρηνηρίστου καὶ ὁ καλλιτέχνης ἐγκαταλείπει χάριν αὐτῆς τὴν γυναῖκα του, ἢτις ἀποπειροῦται νὰ αυτοκτονήσῃ, νοσηλεύεται καὶ βλέπουσα ἑαυτὴν τελείως ἐγκαταλημμένην ἀκολουθεῖ ἕνα παλαιὸν της φίλον, ὅστις ἐξακολουθεῖ νὰ τὴν ἀγαπᾷ.

Εἰς τὴν α' πράξιν εἰκονίζεται ἡ καλλιτεχνικὴ ζωὴ τῶν ζωγράφων ἐπιτυχῶς. Ἡ ὀραιοτέρα πράξις εἶνε ἡ τρίτη, καθ' ἣν συλλαμβάνει ἡ σύζυγος ἐπ' αὐτοφώρω τὸν σύζυγόν της καὶ τὴν πρηνηρίστουσαν. Τὸ ἔργον, καίτοι δὲν ἔχει πρωτοτυπίαν, δίδει μίαν χαρακτηριστικὴν παλινωδίαν τῆς ἐρώσεως γυναικός, ἢ ὅποια δὲν θέλει νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τοῦ ἀπίστου συζύγου, τὸν ὁποῖον ἐν τούτοις ἐξευτελίζει.

Ἡ κ. Κυβέλη ἔπαιξε ὀραιοτάτα. Διεκρίθη ἰδίως διὰ τὴν χάριν της ἐπὶ τῇ βραβεύσει τοῦ ἔργου εἰς τὴν α' πράξιν, διὰ τοὺς λυγμούς της εἰς τὴν β' πράξιν τοὺς φυσικούς, καὶ τὴν δραματικὴν εἰς τὴν γ' πράξιν.

Εἰς τὸ ἔργον παρεῖσάγεται καὶ μία μίμησις χοροῦ

Σαλώμης, τὸν ὁποῖον ἐχόρευσεν ἡ κ. Ζ. Παρασκευοπούλου.

Ἐπίκαιρον ὡς πολεμικόν, μολονότι ἐγράφη δι' εἰδικὸν σκοπὸν, ἐναντίον τοῦ ἐν Γαλλίᾳ ἐκδηλωθέντος ἀντιμιλιταρισμοῦ, τὸ «*Ser vit*» τοῦ Γάλλου Ἀκαδημαϊκοῦ Λαβεδάν, τὸ ὁποῖον «αὐθεσπερεῖ» ἐδόθη ὡς «Υψηρετεῖν» εἰς τὸ θέατρον Κυβέλης καὶ ὡς «Στρατιωτικὴ ἠθεΐα» εἰς τὸν θίασον Κοτοπούλη. Τὸ ἔργον ἀξιῶσαις φιλολογικῶς δὲν ἔχει. Μία ψυχικὴ πάλη μεταξὺ πατρὸς καὶ υἱοῦ, ἀξιωματικῶν· ὁ υἱὸς εἶνε κατὰ τοῦ πολέμου, ὁ πατὴρ ὑπὲρ καὶ ἐν τέλει ὑπερισχέει ἢ πατρικὴ γνώμη. Ὁ κόσμος ἐχειροκρότησε τὰ ὑπὲρ τοῦ πολέμου μέρη τοῦ διαλόγου. Ὡς ἐκτέλεσις, σχετικῶς ἐπαίχθη καλλιτέρα εἰς τὸ θέατρον τῆς Κυβέλης μολονότι ἡ δ. Κοτοπούλη ἐφάνη περισσότερον μητέρα εἰς τὴν ἐν γένει ἐκδήλωσιν τοῦ ρόλου τῆς.

Ἡ «Ἐπιτυχία» κωμωδία τοῦ Ἰταλοῦ Τεστονί, ἡ ὁποία κατὰ τὸ πλεῖστον ὁμῶς διαψεύδει τὸν τίτλον. Πλησιάζει πρὸς τὴν φάρσιν, μ' ὅλην τὴν αἰσθηματολογία. Ἡ Κυβέλη ὡς Ἀμερικανὶς πολὺ καλὴ, καὶ ὁ κ. Χρυσομάλλης εἶχε τὴν συνήθη ἐπιτυχίαν του.

Θεόδωρος καὶ Σία.—Φάρσα τῶν δύο ἐκπαρτισισθέντων Ἑλλήνων συγγραφέων κ.κ. Πετροκοζίνου καὶ Ζουροῦ (Nancey καὶ Armont). Ἐπαίχθη 100αὶς εἰς τὸ Παρισίνον θέατρον «Nouveautés». Ὑπόθεσις: Εἰς σύζυγος—πτοχὸς τῷ πνεύματι—εὐρίσκει τὴν φωτογραφίαν τῆς συζύγου του εἰς τὸ πορτοφόλι ἐνὸς κεκλιμένου, ὅστις πρὸς ἀποφυγὴν ἰσαγορεύσεται καὶ πρὸς συγγάλην ὑποκρίνεται ὅτι πρόκειται περὶ μιᾶς κοκότας, ἡ ὁποία καταπληκτικῶς ὁμοιάζει πρὸς τὴν γυναῖκα του. Διὰ τὴν πεισθὴν ὁ σύζυγος ζητεῖ νὰ τὴν ἰδῇ. Ἡ σύζυγος ὑποδέχεται τὴν κοκότταν, ὁ σύζυγος βλέπει ὅτι ἀδίκως ὑποπέυθη, ἐφοτοκροπεῖ μασὴ τῆς, ἐνῶ αὐτὴ ταχυδακτυλογικῶς κατόπιν ἀλλάσσοις φορέματα ἐμφανίζεται ὡς σύζυγος πλέον διὰ νὰ συλλάβῃ ἀπιστοῦντά τὸν σύζυγον. Εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν περιπέτειαν ἐνεργὸν μέρος λαμβάνει ὁ κύριος Θεόδωρος, ὅστις ἐπαγγέλλεται ἐπὶ χρημασίαι καὶ διὰ πονηρῶν συνδυασμῶν νὰ τακτοποιῇ τὰς ἀνωμάλους ποικίλης φύσεως ὑποθέσεις, ἔχων ὡς σύντροφον ἕνα νεαρὸν εὐφρέστατον ὑπυρέτην.

Ἡ ὑπόθεσις εἶνε συνήθους Γαλλικῆς φάρσας, αἰωνίας συζυγικῆς ἀπιστίας. Ὁ διάλογος εἶνε κομψὸς, ἔξυπνος, ἀλλ' ἢ β' καὶ γ' πράξις πλὴν τῆς χαριτωμένης σκηνῆς τῶν τηλεφώνων εἶνε φάρσα χονδροκομὴν ἀφρὺ καὶ τὸ αἰνίον ἀκόμη ντουλάτι χρησιμεύει ὡς κρύπτει τοῦ δῆθεν παρασρατήσαντος συζύγου. ἔχει κωμικὰς σκηνάς, ἀλλὰ τινὲς ἐξ αὐτῶν ὑπερβαίνουσι τὰ ὅρια τοῦ πιθανοῦ, ὡς ἡ στραβομάρα τοῦ συζύγου ἀναστρεφομένου στενωπῶτα μὲ τὴν σύζυγόν του ὑποδυομένης τὴν κοκόταν καὶ μὴ ἀναγνωρίζοντος αὐτὴν ἔνεκα δῆθεν τῆς φωνῆς καὶ μιᾶς περούκας.

Ἡ κ. Κυβέλη ἔπαιξε μὲ *brío* ἀλλὰ τὸ ρεκόρ τῆς ἐπιτυχίας εἶχε ὁ κ. Νέξερ ὅστις ἀνεδείχθη ἄριστος εἰς τὸν δυσκολώτατον ρόλον τῆς συνεχοῦς μεταμφιέσεως εἰς διαφόρους κωμικοὺς ρόλους καὶ καθ' οὓς ἀπέδειξε τάλαντον μιμικῆς ἀξιολήγερτον. Τὰ ἄλλα πρόσωπα, χωρὶς ζωῆν, οἰονεῖ ὑπνωτισμένα.

Θέατρον Κοτοπούλη.

Μετὰ τὴν «Καρδιὰ κυβερονᾶ», τὸ «Χρῆμα κυβερονᾶ» τοῦ Curel. Τὸ ἔργον ἀνευ πλοκῆς, παρηλθεν μὲ κάποιαν ψυχρότητα, διὰ τοῦτο ἔζησε μόνον δύο ἐσπέρας. Προέκειται περὶ ἐνὸς τιμίου ἀλλ' ἀτυχήσαντος οικονομικῶς βιομηχάνου, ὅστις δέχεται μετὰ πολλῆς δυσκολίας ὅπως διὰ χρημάτων τῆς ἀδελφῆς του, ἣτις εἶχε ἐνόχους σχέσεις μὲ κάποιον

πλούσιον, προικοδοτηθῆ ἢ κόρη του. Ἡ δ. Κοτοπούλη εἶχε ἐλάχιστον μέρος. Διεκρίθη ἡ κ. Ἀλκαίου, καὶ εἶχε μίαν πολὺ καλὴν καὶ χαριτωμένην ἐμφάνισιν συμπτρέτας ἢ δεσποινίς Μερότη Πεταλᾶ.

«Σωφραζέτες». Εἶνε ἡ κωμωδία «Τόπος εἰστάξ Γυναίκας» τῶν Βαλαμορῶν καὶ Ἐνεκέν: Σάτυρα κατὰ τοῦ φεμινισμοῦ καὶ ἐναντίον τῆς παροχῆς γυναικείας ψήφου. Μία κυρία δικηγόρος ἔχει δύο θυγατέρας, μίαν ζωγράφον καὶ μίαν ἱατρόν. Εἶνε τὸσον χειροφρετισμένα, ὥστε οἱ σύζυγοί των ζητοῦν διαζύγιον· ἀλλὰ αἱ γυναῖκες προβλέπουσι τὴν καταστροφὴν ἢ ὅποια τὰς ἀναμένει καὶ κἀμνον ἀβαροῦν εἰς τὰς ἰδέας των, γενόμενα λογικώτεραι. Διὰ τοῦ ἔργου τούτου γελοτωποιοῦνται αἱ σωφραζέται. Ἀλλὰ τὸ ἴδιον ἐπέτυχε, πολὺ καλλίτερα παρ' ἡμῖν, ὁ κ. Μοραϊτίνης μὲ τὴν «Προϋθπουργίαν».

Ἡ Γόησσα. Ἡθογραφικὴ κωμωδία Μερζινῶ καὶ Ροῦ. — Διάλογος ἔξυπνος. Πλημμύρα φιλημάτων. Γοργῆ ἐξέλξεις χαριτωμένων σκηνῶν. Ὑπόθεσις ἡ γυναικεία φιλαρέσκεια. Ἡ ἠρωὶς φιλαρέσκος κατακτὰ τοὺς ἄνδρας, ἀρέσκειαι ἐν τῇ πλάνῃ των ὅτι θὰ τὴν ἀποκτήσουν καὶ μένει... πιστὴ εἰς τὸν σύζυγόν τῆς. Τύποι Παρισινῶν ποικίλης ἀντιλήψεως καὶ ἡλικίας ἐμπλέκονται εἰς τὰ θελκτικὰ τῆς δίκτυα ἀλληλοδιαδόχως. Ἐξ αἰτίας δὲ μιᾶς ἀποπειρας μονομαχίας τοῦ συζύγου τῆς, μετανοεῖ διὰ τὴν φιλαρέσκειάν τῆς, ἀλλὰ ἀμέσως σχεδὸν ἐπαναλαμβάνει τὴν παλαιὰν ἐπικίνδυνον τακτικὴν τοῦ κόρτε. Ὠραιότερα πράξις—ὅπως ἄλλως τε συμβαίνει σχεδὸν κατὰ κανόνα εἰς ὅλα τὰ θεατρικὰ ἔργα—εἶνε ἡ δευτέρα. Ἡ δ. Κοτοπούλη ὡς φιλαρέσκος, σαγηνευτικὴ, ἔδωκε ἕνα τύπον ἔξοχον.

Ἡ Πολεμικὰ Παναθηναῖα. Δηλαδή ἐντελὸς πολεμικὰ ὄχι, διότι ὑπάρχουν καὶ σκηναὶ ὅλως ἄσχετοι πρὸς τὸν πόλεμον, ὅπως λ. χ. ἡ σκηνὴ τῶν καρεκλῶν ἢ λεηλατηθεῖτα ἀπὸ τὴν «Εὐάν».

Ἡ ἔνωσις τῶν συγγραφέων ἀπέληξεν εἰς ἀποτυχίαν. Ἔγιναν ἐφέτος τρεῖς καὶ ἔγιναν τὰ «Παναθηναῖα» σαχλότερα. Ἐάν τοῦ χρόνου συμμαχίσουν καὶ μὲ τέταρτον, ἀσφαλῶς θὰ ἔχομεν «Βλακτικὰ Παναθηναῖα». Τὸ καλαμποῦρι δὲν εἶνε δικόν μας. Ὑπάρχει αὐτοῦπιον εἰς τὰ ἐφετεῖνά «Παναθηναῖα» καὶ σὶς τὸ παραθέτομεν ὡς... ὀρεκτικόν.

Πρέπει ἐν τούτοις νὰ χωρισθοῦν αἱ εὐθύναι τῆς ἀποτυχίας. Καὶ λοιπόν.

Ὡς ἐκτέλεσις: μίαν μεγάλην καὶ ἐπιτυχῆ προσπάθειαν πρὸς καλλιτεχνικὴν, κομψὴν, πολυτελεῆ ἐμφάνισιν· ἢ δεσπ. Κοτοπούλη φιλοτιμώτατα ἐδαπάνησε ἔξ χιλιάδας—λέγον—δραχμάς διὰ σκηνογραφίας—ἔργα τοῦ κ. Ροῦμπου—καὶ καινουργεῖς ὀρειάς ἐνδυμασίας. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἠθοποιοὶ (οἱ ἠθοποιοὶ ὄχι καὶ τόσον, πλὴν τοῦ κ. Ρονίδου, ὅστις ἦτο ἀρκετὰ καλὸς ὡς κομπέρ Ζακυνθινός) ὅλαι χαριτωμένα προσεπάθησαν, προεξαρχούσης τῆς δ. Κοτοπούλη, ἡ ὁποία ἔδειξε χαρίσματα Παρισινῆς χορευτρίας εἰς τὸν χορὸν τῶν ἀνταποκριτῶν, νὰ συγκατῆσουν τὸ σύγραμμα τῶν δῆθεν εὐφρολογιῶν τὸ λεγόμενον «Ἐπιθεώρησις». Ἡ Ἀγγέλα Γαβρηλίδου ζωηροτάτη δημιουργικὴ πάντοτε εἰς ξενικὰς παρωδίας. Καὶ μίαν ἀνέλπιστος ἐμφάνισιν τῆς μικρᾶς Πεταλᾶ ὡς μίμου. Ἐμμήθη τελείως τὴν κ. Μουστάκα, τελειότερον δὲ τὴν δ. Κολυβά. Ὀλιγώτερον καλὰ τὴν Κοτοπούλη καὶ τὴν Κυβέλην.

Ὑπὸ μουσικὴν ἔποιν: τὰ τραγούδια, μίαν ἀναμύσησις γνωστῶν μελωδιῶν, τὰς ὁποίας ἔχομεν βαρεθῆ πλεόν καὶ αἱ φωναὶ τῶν κυριῶν μὴ μου ἄπτον. Κοῖμα ὅτι δὲν λαμβάνουν μερικὰ μαθήματα ὀδικῆς, μολονότι ἡ φωνὴ εἶνε φρεσικὸν ὄργανον καὶ μόνον νὰ καλλιεργηθῆ δύναται καὶ ὄχι νὰ δημιουργηθῆ.

Υπό εποψιν διαλόγου: κατώτερα και τοῦ μετρίου. Καλαμπούρια Ἄννινα, φρασεολογία ἐνιαχοῦ ἀηδής, ὡς λ. γ. οἱ αἰφνιδισμοὶ τῆς κοιλίας, κουβεντολόι ἄλλοτε ἀκατανόητον και ἄλλοτε ὑπνωτικόν. Κάτω-κάτω διεκρίνεται ἡ εὐφρολογία τοῦ Δημοτρακοπούλου μὲ τὸ σταγονόμετρον. Ποῦ ἀφί- νουν οἱ δύο ἄλλοι σύμμαχοι! Ἐάν τὰ «Παναθηναία» εἶχαν μερικά μέρη ἐπιτυχῆ, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἐπιτέλειαν.

Διὰ τὰ ἐξασφαλισθῆ ἡ ἐπιτυχία, ἐγυμνώθησαν ὅλαι αἱ κνήμαι τῶν κυριῶν και ὅλη ἡ πλάτη τῆς ζ. Γαβριηλίδου. Γενικῶς τὰ φρεϊνά «Παναθηναία» εἶνε κατώτερα τῶν περυσινῶν, τὸ δὲ «Πανόραμα» πολὺ ἐξυπνότερον τῶν «Παναθηναίων». Εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Κουραμπιέ—Πλέσσα και τῶν Ἀλβανῶν λογίων, τὸ πνεῦμα τοῦ Μοραϊτίνου ἐθανυματούργησε.

Εἰς τὰ «Παναθηναία» τὰ ὄψαιότερα σχετικῶς νού- μερα εἶνε τὸ κουαρτέτο τοῦ ἑραστοῦ τῆς ὑπηρετίας ὡς ἐπιλοχίον και τοῦ ἀφέντη ὡς στρατιώτου, τῶν ἐρώνων, τῶν Μαγειρών τοῦ Λονδίνου, και τῶν Ἑβραίων— ἡ καλλιτέρα ὡς ἐπιτέλειαις— ἦτις ὅμως και πολὺ δικαίως ἀπυγορεύθη ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ἀλλ' ἦτις ἐπίσης ἐπιτυχῶς ἀντεκατεστάθη ὑπὸ τῆς σκηνῆς τῆς Ἀλβανίδος ἀγούλουδς.

Καὶ μία βαθμολογία καιτὰ πρῶξις. Σχεδὸν ἀνεκτὴ ἡ α'. πρῶξις, ἀνουσία ἡ β', καλὴ ἡ γ'.

Ἡ ἀπουσία ἐνός Λεπενιώτη και ἐνός Ἰακωβίδου αἰσθητῆ.

Οἱ συγγραφεῖς ἐξεμεταλλεύθησαν και τὸν πατρι- ωτισμὸν τοῦ κοινού. Διὸ και τὰ μᾶλλον χειροκρο- τηθέντα ἦσαν τὰ τετρασέιχα τῶν Βουλγάρων και ἡ ἀτόπως προβληθεῖσα εἰκὼν τοῦ Βασιλέως Κωνσταν- τίνου. Ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ ὑπερσοβαρὸς Ἀπολλώνιος ἦ- μανος πρὸς τὸν Βασιλέα γυροῦ ἀπὸ τὸ παρεί- σματον entourage τῶν Ὀλυμπίων θεῶν, τί ἠδελεν εἰς μίαν εὐθυμον ἐπιθεώρησιν; Τὸ κοινὸν ἀρετὰ ψυχρὸν— ἐπὶ τρεῖς ὥρας σχεδὸν τρεῖς ἐγγέλασεν εὐ- θύμως— δὲν ἐκάλεσεν ἐπὶ σκηνῆς τὴν τριλογία τῶν συγγραφέων. Ἐν τούτοις παρῆλθεν ἐπὶ σκηνῆς εἰς ἠθοποιοῦς πλαστοπροσοπίσας τὸν πρεσβύτερον τῶν

λογίων συμμάχων. Ἀλλὰ και αὐτὸς δὲν ἐχειροκρο- τήθη, ἐκ φόβου ἴσως μὴ ἐμφανισθῆ ὁ ... ἀληθινὸς συγγραφεύς.

Ἡ ἀτυχῆς ἐπιθεώρησις ὑπέστη τινὰς ἐγχειρήσεις, ἀλλ' ἡ ὑγεία τῆς δὲν ἐβελτιώθη.

Καὶ τώρα και τοῦ ... χρόνου. Ὁ πόλεμος πολλὰς ἐπροξένησε κοινωνικὰς ζημίας. Ἄς προστεθῆ εἰς τὸ παθητικὸν του και μία ἐπιθεώρησις. Τὸ λυτηρὸν μόνον εἶνε ὅτι ἡ δεσποινὶς Κοτοπούλη ἀφήκε τὴν ἐκλεκτὴν τέχνην τῆς διὰ τὰ γίνεται ὄργανον και ὄμμα ἀνοστολογίων.

Θεατρικαὶ εἰδήσεις.

Ὁ κ. Α. Κονταρῆτος, ὁ ρέκτης και φιλόκαλος ἱμπρεσάριος ἀνέλαβε τὴν ἐπὶ δεκαετίαν ἐμμετάλλευ- σιν, δηλαδὴ ἀνάστασιν, τοῦ θεάτρου τοῦ Ν. Φαλή- ρου, τὸ ὁποῖον θὰ ἀνακαινίσῃ τελείως κατὰ τὸν τύ- πον τῶν θεάτρων τῶν Ἑθροπαϊκῶν πλάζ. Μετεκάλε- σεν ἐκ Βιέννης πρὸς τοῦτο εἰδικὸν μηχανικόν. Τὸ θεάτρον θὰ περικλεισθῆ ἐντὸς πυκνῆς δενδροφυτεῖ- ας. Τρεῖς θίασοι, μελοδραματικὸς μετὰ μπαλέτου, ὀπερέττας και ποικιλιῶν θιάδιδου παραστάσεις καθ' ἐκάστην θερινὴν περίοδον.

— Ὁ θίασος Νίκα—Φίρστ, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐχω- ρίσθη ὁ κ. Λεπενιώτης, οὐδενὸς μετέχον ἐφέτος θιάσου, δίδει παραστάσεις εἰς Πάτρας.

— Ὁ θίασος Κοτοπούλη προτοιμάζει τὸν «Σοκο- λατένιον στρατιώτην» κωμωδίαν, ἐξ ἧς ἐξήχθη ἡ ὁμώνυμος ὀπερέττα τοῦ Στράους.

— Εἰς τὴν Ἀλάμπραν ἐδόθη τὸ «Σεῖταν ἀσκέρι» (Εὔξονοι) λαϊκὸν ἔργον τοῦ κ. Μουστάζα.

— Εἰς τὸ Ἀθήναιον ὁ «Πατατίας στὸν πόλεμον» ἐπιθεώρησις τοῦ κ. Κοπαζάκη.

Προτοιμάζονται προτότυπα ἔργα:

Ν. Ποριότη «Ροδόπη».—Δ. Φλίβη «Ὁ κύριος Θαλιερός».—Μ. Ἰωσήφ «Ἡ Νευρικὴ».—Μ. Λιδω- ρίζη «Ὁ ζουρὸς πόνος».—Γρ. Ξενοπούλου «Ἀπο- κρημάτικο ὄνειρον».—Α. Γεωργιάδου Ἡ «Πανελλή- νια τοῦ 1913».—Σ. Μελλῆ «Ἡ δοῦλα».

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ἡ συναλία τὴν ὁποῖαν ἔδωσε εἰς τὴν αἴθουσαν Ὁδείου ἡ ἀριστοῦχος τέως τροφίμος αὐτοῦ δεσποινὶς Ἡλέκτρα Παπαγεωργακοπούλου (Γεοργιά) ἐδικαίωσε τὴν φήμην ἧτις προηγήθη αὐτῆς κατὰ τὴν ἐκ Παρισίων ἐπάνοδόν τῆς. Τὸ πρόγραμμα τῆς συναλίας τῆς ἦτο μὲ ἐπιμέλειαν κατηρισμένον, μὲ Μένδελσον κατὰ προτιμή- σων, καιτοὶ δὲ ὁλόκληρον ἐξετέλεσε μόνη, σχεδὸν ἄνευ δια- κοπῆς, δὲν ἐκούσασε καθόλου. Ἀπ' ἐναντίας ἐκοί- τη σίντομον, καιτοὶ ὀκταμελές. Ἡ φωνὴ τῆς, ἧτις ἠρμόνιζε λυρισμὸν και δραματικότητα, χωρὶς ὑπερβο- λὰς, παθητικῆ, ἀρετὰ γυμνασμένη, μὲ ἐκφρασιν. Τὸν «Ταξειδιώτην» τοῦ Σοῦμπερτ, τὴν «Καμπάναν» τοῦ Σαῖν Σαένς και τῆς «Μαρίας Μαγδαληνῆς» τοῦ Μασσενὲ τὸ Μέρμητ ἀπέδωσε μὲ εὐγένειαν, χαλαρηρίσασα ἐ- παρκῶς τὰ ἄσματα ταῦτα, ὑπῆρξεν ὅμως θανμασία εἰς τὸν «Βέροθερον», εἰς τὸ αἰν des lettres, τὸ ὁποῖον ἔψαλε μὲ πολλὴν περιπάθειαν και ἀκριβείαν.

★

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Ἀθηνῶν ἐνήρφησε 1200 δρ. ἔπος κατὰ τὸ ὑπᾶρχον ἔθος ἀναρτηθῆ εἰς τὴν αἴθου- σαν τῶν συνεδριάζοντων ἡ εἰκὼν τοῦ Προέδρου τοῦ συμ- βουλίου κ. Ι. Σόλωνος. Τὴν προσωπογραφίαν ἀνέλαβε τὰ κάμη ὁ κ. Ροῦλός.

— Ὁ κ. Γεωργιαντῆς ἐφιλοτέχνησε ὄψαιότετην προτο- μὴν φυσικοῦ μεγέθους τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Γεωργίου.

★

Ὁ κ. Θωμᾶς Θωμόπουλος ἐτελείωσε τὸ πρόπλασμα τοῦ «Πολέμου» τὸ ὁποῖον οἱ ἐπισκεφθέντες ξένοι ἐξε- θελάσαν. Πρὸκειται ἐννοεῖται περὶ σκίτσον, τὸ ὁποῖον και θὰ μείνῃ δυνατῶς ἐν τῇ ἐμβρωσῶδει αὐτοῦ καταστάσει, ἀφοῦ ἡ ἐπιτέλειαις θὰ στοιχίσῃ ἡμῖν περίπου ἑκατομ- μύριον.

Πολὺ πιθανὸν ὁ κ. Θωμόπουλος νὰ διοργανώσῃ ἐκδο- σον-πολεμικῶν του σχεδίων. Ἦδη ἐργάζεται τὴν προτο- μὴν τοῦ ναύαρχου Κωνταντινώτου.

★

Ἀπῆλθον ἐξ Ἀθηνῶν δύο ἐπιφανεῖς συγγραφεῖς. Ὁ Γάλλος φιλόλογος, ἐρευνητῆς ἰδία τῆς γεωγραφίας τῆς ἀοχ. Ἑλλάδος, ἐπιφανῆς δὲ φιλέλληρ Caston Des- champs, ἀρχαῖος ἑταῖρος τῆς Γαλλ. Ἀρχαιολογικῆς σχολῆς, εἰς ὃν και ἀπενεμήθη ὑπὸ τοῦ Ἑθν. Πανεπιστη- μίου ὁ τίτλος τοῦ ἐπιτίμου διδάκτορος τῆς φιλολογίας και ὁ περιόφημος Ἄγγλος μυθιστοριογράφος σὲρ Ἀρθουρ Κῶαν Ντόυλ, ὁ συγγραφεύς τοῦ «Σέρολοκ Χόλμς».

Ἀμφότεροι οἱ ξένοι περιῆλθον τὰς ἀρχαιότητας τῆς Ἑλλάδος.